

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1476

Warszawa, 24 maja 2013 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o współpracy rozwojowej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Roberta Tyszkiewicza.

(-) Elżbieta Achinger; (-) Małgorzata Adamczak; (-) Tadeusz Arkit;
(-) Urszula Augustyn; (-) Joanna Bobowska; (-) Łukasz Borowiak;
(-) Jacek Brzezinka; (-) Beata Bublewicz; (-) Andrzej Buła; (-) Renata Butryn;
(-) Piotr Cieśliński; (-) Marian Cycoń; (-) Czesław Czechyra;
(-) Ewa Drozd; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Artur Gierada;
(-) Rafał Grupiński; (-) Agnieszka Hanajczyk; (-) Andrzej Kania;
(-) Małgorzata Kidawa-Błońska; (-) Krystyna Kłosin; (-) Zbigniew Konwiński;
(-) Sławomir Kowalski; (-) Ligia Krajewska; (-) Krzysztof Kwiatkowski;
(-) Józef Lassota; (-) Zofia Ławrynowicz; (-) Katarzyna Matusik-Lipiec;
(-) Rajmund Miller; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka;
(-) Killion Munyama; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Marzena Okładrewnowicz;
(-) Janina Okragły; (-) Maciej Orzechowski; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk;
(-) Julia Pitera; (-) Dorota Rutkowska; (-) Wojciech Saługa;
(-) Henryk Siedlaczek; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Bożena Sławiak;
(-) Michał Szczerba; (-) Adam Szejnfeld; (-) Bożena Szydłowska;
(-) Iwona Śledzińska-Katarasińska; (-) Marcin Święcicki; (-) Cezary Tomczyk;
(-) Robert Tyszkiewicz; (-) Marek Wojtkowski; (-) Ewa Wolak;
(-) Ewa Żmuda-Trzebiatowska.

USTAWA
z dnia.....2013 r.

o zmianie ustawy o współpracy rozwojowej

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz.U.2011.234.1386) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 2 ust. 1 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Przez współpracę rozwojową rozumie się ogół działań podejmowanych przez organy administracji rządowej w celu udzielania państwom rozwijającym się lub ich społeczeństwom, zgodnie z zasadą solidarności międzynarodowej.”;

2) W art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Program określa cele oraz priorytety geograficzne i tematyczne pomocy rozwojowej.”;

3) W art. 10 ust.3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ze względu na szczególne warunki polityczne w państwie, na rzecz którego ma być realizowane zadanie z zakresu współpracy rozwojowej, minister właściwy do spraw zagranicznych może zlecić realizację tego zadania Polskiej Fundacji Solidarności Międzynarodowej. Na realizację zadania Fundacja otrzymuje dotację celową z części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych. Fundacja nie może realizować zadań z zakresu współpracy rozwojowej na podstawie ust. 1 lub 2.”;

4) W art. 16 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) opiniowanie projektów dokumentów rządowych związanych ze współpracą rozwojową o szczególnym znaczeniu dla współpracy rozwojowej.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Nowelizacja ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej zakłada zmianę definicji współpracy rozwojowej (art. 2 ust. 1 ustawy), wynikającą z faktu, iż polska współpraca rozwojowa skierowana jest nie tylko do krajów rozwijających się, ale również do ich społeczeństw, osób np. ubiegających się o status uchodźcy w Polsce, czy osób biorących udział w programach stypendialnych w Polsce.

Projekt zakłada również zmianę art. 5 ust. 2 ustawy ponieważ program nie określa priorytetów geograficznych i tematycznych dla pomocy humanitarnej i edukacji globalnej. Pomoc humanitarna udzielana jest w odpowiedzi na aktualne potrzeby humanitarne, zgodnie z zasadami humanitaryzmu, bezstronności, neutralności, niezależności. Nie sposób przewidzieć katastrof naturalnych bądź spowodowanych przez człowieka, określić reakcji na nie w postaci celów i priorytetów.

Odnosnie edukacji globalnej, ze względu na duże potrzeby związane z budowaniem świadomości wśród Polaków o krajach globalnego południa i ich powiązaniach z krajami globalnej Północy, nie jest zasadne określanie priorytetów geograficznych edukacji globalnej.

Zmiana nazwy Fundacji w art. 10 ust. 3 jest konsekwencją decyzji Rady Fundacji z dnia 11 października 2012 r. Zmiana nazwy została przeprowadzona w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych i Ministrem Skarbu Państwa oraz zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 lutego 2013 r. nazwa „Fundacja Solidarności Międzynarodowej” czytelnie oddaje misję Fundacji. Odwołanie się w nazwie do pojęcia solidarności, które stało u źródeł masowego ruchu społecznego prowadzącego do przemian systemowych w Europie Wschodniej w połączeniu z logiem Fundacji (zaprojektowanym przez Jerzego Janiszewskiego logotypem polskiej Prezydencji w Radzie UE) gwarantuje rozpoznawalność w środowisku międzynarodowym. Korzystnie wpłynie na wizerunek Fundacji jako polskiej instytucji „promującej i wspierającej rozwój demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, w tym rozwój parlamentaryzmu, zasad dobrego rządzenia i przestrzegania praw człowieka” w/na rzecz krajów o szczególnej sytuacji politycznej.

Druga zmiana odnosi się do specyfiki działań fundacji, która wymaga również prowadzenia działań rozwojowych na terenie Polski na rzecz krajów rozwijających się.

Art. 16 ust. 4 koliduje z zapisami ustawy o KSE (konsultacje międzyresortowe są konsumowane przez KSE, dodatkowo MSZ przeprowadza również konsultacje społeczne projektów stanowisk). KSE narzuca termin 14 dni, który jest zbyt krótki na przeprowadzenie konsultacji w RPWP. Proponowany alternatywny zapis daje swobodę w decydowaniu o rodzaju projektów do zaopiniowania.

Projekt nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 10 czerwca 2013 r.

BAS-WAPEiM-1311/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o współpracy rozwojowej
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Robert Tyszkiewicz)**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują dokonanie zmian w ustawie z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. Nr 234, poz. 1386), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie ze znowelizowanym art. 2 ust. 1 ustawy współpraca rozwojowa powinna mieć na celu udzielanie pomocy nie tylko państwom rozwijającym się, ale także ich społeczeństwom. Zmiana art. 5 ust. 2 ustawy ma polegać na tym, że w wieloletnim programie współpracy rozwojowej nie będą już określone cele i priorytety pomocy humanitarnej i edukacji globalnej, a wyłącznie cele i priorytety pomocy rozwojowej. Nowelizacja art. 10 ust. 3 ustawy jest konsekwencją zmiany nazwy Polskiej Fundacji Międzynarodowej Współpracy na Rzecz Rozwoju "Wiedzieć Jak" na Polska Fundacja Solidarności Międzynarodowej. W myśl zmienionego art. 16 pkt 4 ustawy do zadań Rady Programowej Współpracy Rozwojowej ma należeć opiniowanie projektów dokumentów rządowych związanych ze współpracą rozwojową o szczególnym znaczeniu dla współpracy rozwojowej.

Zgodnie z art. 2 projektu ustawa miałaby wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Art. 208 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TfUE”) stanowi, że polityka Unii w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju jest prowadzona zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii. Polityka

Unii i polityka państw członkowskich w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju uzupełniają się i wzmacniają wzajemnie. Głównym celem polityki Unii w tej dziedzinie jest zmniejszenie, a docelowo, likwidacja ubóstwa. Przy realizacji polityk, które mogłyby mieć wpływ na kraje rozwijające się, Unia bierze pod uwagę cele współpracy na rzecz rozwoju.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Materia, której dotyczy art. 1 pkt 2-4 projekty ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej. Oceny wymaga natomiast proponowana zmiana zawarta w art. 1 pkt 1 projekty ustawy, tzn. objęcie zakresem współpracy rozwojowej udzielania pomocy społeczeństwom państw rozwijających się. Należy bowiem zauważyć, że kompetencja UE do wykonywania polityki współpracy na rzecz rozwoju jest kompetencją dzieloną z państwami członkowskimi. W tym kontekście należy przywołać art. 4 ust. 4 TfUE, zgodnie z którym w dziedzinach współpracy na rzecz rozwoju i pomocy humanitarnej Unia ma kompetencje do prowadzenia działań i wspólnej polityki, jednakże wykonywanie tych kompetencji nie może doprowadzić do uniemożliwienia państwom członkowskim wykonywania ich kompetencji. Uzupełnieniem tej regulacji jest zdanie drugie art. 208 ust. 1 TfUE, które stanowi, iż polityka Unii i polityka państw członkowskich w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju uzupełniają się i wzmacniają wzajemnie. W świetle tych przepisów oraz orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE (zob. np. wyrok w sprawie C-316/91 *Parlament przeciwko Radzie*) uznaje się, że kompetencje UE oraz państw członkowskich mają w tym obszarze charakter równoległy. Oznacza to, że uprawnienia UE odnoszące się do współpracy na rzecz rozwoju nie mają na celu zastąpienia działań państw członkowskich, lecz wzajemne współistnienie równoległych kompetencji. Innymi słowy, kompetencje państw członkowskich oraz UE są równorzędne i równoprawne, a wykonanie kompetencji przez UE nie wstrzymuje możliwości wykonania kompetencji przez państwa¹.

Jednocześnie trzeba pamiętać o art. 210 ust. 1 TfUE, w myśl którego dążąc do zwiększenia komplementarności i skuteczności swoich działań, Unia i państwa członkowskie koordynują swoje polityki w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju i konsultują się wzajemnie co do swych programów pomocy, w tym w organizacjach międzynarodowych i podczas konferencji międzynarodowych.

W świetle przywołanych przepisów należy stwierdzić, że projektowana zmiana art. 2 ust. 1 ustawy jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

¹ Zob. P. Dąbrowska-Kłosińska, komentarz do art. 208 TfUE (w:) A. Wróbel (red.), *komentarz do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, Warszawa 2011.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o współpracy rozwojowej jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 10 czerwca 2013 r.

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy
o współpracy rozwojowej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Robert
Tyszkiewicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej
w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektodawcy proponują, aby zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. Nr 234, poz. 1386) współpraca rozwojowa miała na celu udzielanie pomocy nie tylko państwom rozwijającym się, ale także ich społeczeństwom. Zmiana art. 5 ust. 2 ustawy ma polegać na tym, że w wieloletnim programie współpracy rozwojowej będą określone wyłącznie cele i priorytety pomocy rozwojowej. Nowelizacja art. 10 ust. 3 ustawy jest konsekwencją zmiany nazwy Polskiej Fundacji Międzynarodowej Współpracy na Rzecz Rozwoju "Wiedzieć Jak" na Polska Fundacja Solidarności Międzynarodowej. W myśl art. 16 pkt 4 ustawy do zadań Rady Programowej Współpracy Rozwojowej ma należeć opiniowanie projektów dokumentów rządowych związanych ze współpracą rozwojową o szczególnym znaczeniu dla współpracy rozwojowej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o współpracy rozwojowej nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona